

PAMÁTNÍK ochotnického divadla a divadelního spolku Hálek v Královském městě Nymburce vydáný k oslavě a u příležitosti 50letého jubilea stálého ochotnického divadla v Nymburce. In: *Soupis repertoáru 1860-1910. Nymburk, nákladem vlastním 1910. 84 s. včetně fotografií.* PAULŮ, Jan: *Hálek - 120 let amatérské divadelní činnosti 1860-1980. Nymburk, Kulturní dům železničářů 1980. Nestr. kART.* SEDLATÝ, B. a kolektiv: *Sport v Nymburce, historie nymburské tělovýchovy a sportu. Nymburk, TJ Lokomotiva 1975, s. 28-29.* STANOVY divadelního spolku Hálek v Nymburce. Nymburk 1920. 12 s. STROTZER, Milan: *Ten bordel si tady uklidte. In: HRBÁČEK, Jan a kolektiv: Rockodák, O klubech a rockových skupinách na Nymbursku 1964-1994. Nymburk, Klub POAN - Polabské absolutní neřidadlo Nymburk aj., Nymburk, Rozevlátá palice 1995. 141 s. SA Mil. Strotzer. 1860-1970 HÁLEK-Nymburk, monotematické číslo k 110. výročí souboru, připravili členové Hálek, ved. Jan Paulů. AS 1970, č. 10. Z obsahu: Tradice a podhoubí, s. 2-3. Kde se hrálo, s. 6-8. Jak žil soubor od třicátých let, s. 11-14. Galerie našich přátel, s. 4-22. ŠAFRÁNEK, Josef: *O jeho práci. Ve službách Thalie II, s. 120.* DNM: C 13.082-3, 2 PI DS Hálek. SOKA Česká Lípa: ONV 19. SÚA: Podání českých DS 1856-1948. Soupis v databázi MČAD.*

 V 2. pol. 20. let, zejména asi 1925-1927 LD v bývalé stáji na starém děkanství (spodní petrolejové osvětlení, lavice bez opěradel), principál Slabý, pro dospělé i děti, v neděli odpoledne, Loupežníci na Chlumu. Od 1926(?) *Loutkářský odbor Sokola*, principál K. Košta, o sobotách a nedělích pro děti, v sokolovně. V 50. letech 20. stol. LS v *Hálkově městském divadle*, součástí DS Hálek, v suterénním divadle pod Husovým sborem, ved. Ferd. Leopold. 1964 a 1965 LS v sále požární zbrojnice pořízená p. Kopečkem. *Skupina mladých* zde hrála nedělní představení pro děti. Starší loutkářské texty a hry napsané pro soubor r. Mil. Strotzerem.

SEZNAM LD Sokola, 1929-1930. Rkp. 9 s. SÚA: Sokol, ka 183. Kopie kART.

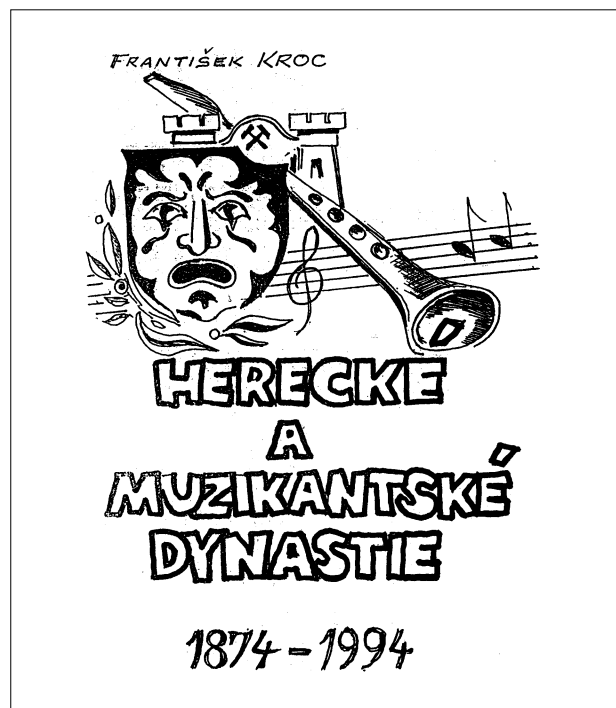
NYNICE, m. č. obce HROMNICE, o. Plzeň-sever
DS Sokola, 1922 členem ÚMDOČ.

NÝRSKO, viz též HODOUSICE, o. Klatovy
1918-1948 SDO Tyl členem Turnovského okrsku ÚMDOČ v Klatovech. 1934 vybudováno přírodní divadlo za součinnosti NJP a německého Kulturverbandu, otevřeno hrou Králováci (J. Blau). 1947 Pasekáři, jh. J. Vojta (znovu 1950 v insc. Starosta Stilmundský, 1952 ve Václavu Hrobčickém z Hrobčic a 1961 ve Vojnarce). 1948 Domov, za účasti autora J. Haise Týneckého. 50. léta DrO OB, 1959 Velký komediant (J. Janovský), účast na 4. Makovském divadelním létě. Dále např. 1961 Dva lékaři (Pfeifer), Dalskabáty, hřišná ves, zájezdy do okolí. V 60. letech také DS ZK ROH Okula Nýrsko, 1960 Velbloud uchem jehly, účast na Makovském létě, Nevěsta na rozpacích. 1963 z iniciativy Geschwentnera zal. *Studio mladých*, působilo v DK, Noc na Karlštejně, 1964 Sůl nad zlato. 1966 obnovena činnost DS Studio mladých.

INFORMACE pro MČAD Karel Velkoborský. Rkp. 2000. 1 s.; Mistopis okresu zprac. Jitka Kurcová, Alena Polívková a Lenka Baierlová. Rkp. 1998-2000. PC ART. SÚA: Podání českých DS 1856-1948. Soupis v databázi MČAD.

NÝŘANY, viz též KAMENNÝ ÚJEZD, o. Plzeň-sever
1874 zal. v hostinci U zlatého soudku *Čtenářská zábavní a dělnická beseda*, zal. horník Fr. Hudlický a socialista havíř Ant. Uxa. Beseda se vyvíjela v ostrém třídním a národnostním boji, podporila formování revolučních myšlenek nýřanských havířů. Zpočátku frašky, aktovky a kabaret, později celovečerní hry, zejména zpěvohry. (Po 1939 se ODi odmícelo, hrálo se v Tlučné.) 1881 zal. *školní divadlo*. 1892 zal. *Hornícko vzdělávací spolek*, hrál U bílého lva na jevišti na sudech, později zde vystaven nový sál s jevištěm. Jeviště také na dvoře hostince Na dupárně (později

Ottisovo řeznictví), využívané hl. *mládeží*. U zeleného stromu hrála *Beseda* a kočovné společnosti. 1902-1926 nové spolky nahradily činnost předchozích. Od 1906 v hostinci U Langů DS Sokol. 1910 zal. *Národně vzdělávací OS J. K. Tyl*, 1916 přejmenován na JDO Tyl. 1915 jeviště v hostinci U Berdychů, účinkoval zde OS pod ved. bratří Kočárků. Zanikl 1924. 1920-1929 SDO Máj (1927 spojení s DrO DTJ, zal. 1920), hrál v hostinci S. Fajrajzla. 1938 ukončení činnosti. Po 1918 DrO *mládeže národně-socialistické strany* a Sokola, DrO FDTJ, hrály Na radosti, DrO SK Olympie v hotelu Holzner, DrO SK. 1920-1938 7 spolků. 1936 vybudoval Sokol velké, dobře vybavené jeviště. *Svaz socialistické mládeže*, 1938 členem ÚMDOČ, 15 členů, 3 představení. 1945 sdružení všech ochotníků ve spolku *Nýřanská scéna*. 1948 Jan Výrava. Spolupráce OS s hudebními soubory. Odtud řada profes. umělců, např. Přemysl Pražský, Jan Hammer, František a Alois Hertlové, členové České filharmonie. 1950 Nýřanská scéna do ZK ROH Komunálních služeb, později do ZK ROH Tesla. Scéna dosáhla pozoruhodných výsledků zejména uváděním velkých sociálních a politických her, např. Setkání na Labi, Duchovský viadukt, Nejlepší synové a dcery, Poslední dějství. I Tyl, Stroupežnický, Preissová, Jirásek. DS měl i vlastní spisovatele, např. h. a r. Jar. Orcingl, Bed. Čapek, Fr. Kroc. Úspěšný rok 1954, 6 premiér, 42 představení. Zajižďeli do 37 obcí Plzeňska. 1945-1957 až 15 nových her ročně (1946), činohra i opereta. V souborové tradici angažovaného divadla častěji aktuální hry se společenským posláním. Do 1957 r. V. Brych. Od 1958 počet nastudovaných her nižší, zejména pak v 60. letech. 1962 obnovení DS *Nýřanská scéna*. 1971 setkání ochotníků čtyř generací, kteří na této scéně působili. Soubor prošel drg. krizí a nezájmem veřejnosti. Výběr her inklinoval k zábavným a ke zpěvohrám. Teprve 1976 počet nových her dosáhl až 7 za rok, včetně literárně-dramatických pásem. V tradici souboru dále řada politicky angažovaných literárně-dramatických pásem a div. her. 1980 Lidé v Únoru (Uxa), Májová bouře (Kroc), Mordová rokle (Stehlík), Říjnová bouře (Uxa), Slaměný klobouk (Horníček, Ježek). 1981 Po starých zámeckých schodech (Uxa), Jména zkropená krví

59 / Režisér souboru František Kroc se soustavně věnuje zpracovávání nýřanské divadelní historie.